

Itt a Budapestiek beszélnek

Herculia — Sicambria — Buda

A budapestieket nemcsak a főváros jelene, hanem múltja is érdekli. A tudósításra, amelyet a pilisi erdőségben felfedezett rommaradványokról és arról a feltevésről írtunk, hogy a honfoglalás után itt alakult volna ki a középkori királyi város, az ősi Buda vára, sorra érkeznek az érdeklődő levelek. Szász Imre építész (Hajós utca 7.) és Neppel Ferenc tudományos kutató (Felsőerdősor 1.) kérdezi: mikor rendezik meg a tudományos vitát Herculia és Sicambria rejtélyéről és részt vehetnek-e azon érdeklődők? Kövesdi Béla középiskolai tanár leveléből kiderült, hogy gimnazista diákok a tudósítás alapján

iskolai kirándulást szerveztek a Pilis-hegységbe és a látottakon fellelkesülve, azóta valóságos régészeti detektív-punkát folytatnak az ősi Buda ügyében.

— Közös búvárkodásaink alapján — írja a tanár —, megállapítottuk, hogy a mai Óbuda helyén az ásások a régi leírásokban szereplő Árpád-kori építkezéseknek vagy az Anonymus és Kézai által említett Attila-városnak, amelyre az ősi Buda épült, nem találtak nyomát. Mátyás király története viszont azt írja, hogy amikor a régi Budán Beatrix palotája épült, találtak egy római feliratos követ „Sicambria”-felirattal. Lazius Wolff, bécsi egyetemi tanár, aki 1536-ban járt Magyarországon, megírta, hogy a régi Budát előzőleg Herculiának, majd amikor a barbárok lerombolták és a sicamberek légiója újjáépítette, Sicambriának nevezték és ez a város a Pilisben „ad Herculem” római castrum mellett volt.

Basaharcon pedig — írja Kövesdi tanár — még a múlt században találtak egy római feliratos követ ad Herculem felirattal.

A Pilis rommezőinek titka még ma sincs megfejtve. Régészek kutatják, vitatják a kérdést. A Budapesti Történeti Múzeum középkori osz-

tályának vezetője, dr. Kumorovitz Lajos professzor, a neves forrás-történész is foglalkozik Németh Péter kutató tanulmányával. Tőle érdeklődtünk — válaszáért olvasóinknak — az Árpád-kori királyi centrum, az ősi Buda körül folyó vitáról.

— A Budapesti Történeti Múzeum behatóan és részletesen foglalkozik a tanulmánnyal — mondta a professzor —, de mert ez Budapest fővárosi jellegének feltárás alatt levő kezdeti fázisát érinti, időre és a szükséges dokumentációk alapos vizsgálatára van szükség, hogy a kérdést megfelelő módon lezárhassuk. Valószínű, hogy

a nyár folyamán befejeződnek a vizsgálatok és ezek tudományos eredményeit a múzeum előreláthatóan tanulmányban közlésezi.

Lesznek ásások a rommaradványok helyén?

— A régészet nagy leletmentő ásásokat folytat Pilismarót és Basaharc területén, ahol eddig is már sok kelta és avarkori emlék került elő. A tervek szerint 1966-ban sor kerül azokra az ásásokra, amelyek a kutató által Vetus-Budának feltételezett romok régészeti felderítését szolgálják majd. A jelek szerint

lehettek ott honfoglaláskori vagy középkori épületek, de amíg ezek teljes feltárása meg nem történik, tudományosan nem azonosíthatók a Németh Péter által konkrétan megnevezett létesítményekkel.

Helyrajzi szempontból lehetséges volt-e, hogy a régi Buda nem a mai Óbuda helyén volt?

— Nem kívánok elébeugrani a további kutatásnak — felelte dr. Kumorovitz Lajos —, de a középkori Buda topográfiai adatai nem lehetőzik fel a Pilisben és az eddigi kutatások nem teszik lehetővé ezeknek az adatoknak más térségbe vetítését.

Rathonyi János

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Rathonyi János

Cím:

Itt a budapestiek beszélnek.
Herculia - Sicambria - Buda

Forrás:

Est. Helyiség

(Hely)

(Idő)

(Köl. v. fiz.)

(Oldal)

1965. jún. 10.

Tárgy

902.6

Hely

Idő

1965.

Személy

Helyszám

OSZTÁLYOZÁS